

Sõbrad esimest korda koos lava

ÕL, Kais Allkivi, 27. aprill 2012, 07:05

"Kadri on tõeline pomm, mis laval varem või hiljem plahvatab. Mulle endale istub vaoshoitum stiil paremini, kuid Kadri lihtsalt ei mahu tavapäraseesse piiridesse – ta peab plahvatama," iseloomustab ise pigem õrn ja naiselik lauljanna Helin-Mari Arder jõulisema esinemislaadiga sõbrannat Kadri Voorandit.

Džässlauljad on küll juba kuus aastat sõbrustanud, ent esinevad homme esimest korda samal kontserdil.

"Helin-Mariga oleme tuttavad vist küll juba ajast, mil pealinna kolisin ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiasse astusin (2005. aastast – K. A.)," ütleb Haljala neiu Kadri (25). Täpne tutvumishetk kummalegi ei meenu. "Ilmselt kohtusime üritustel ennegi, aga kuidagi kujunes nii, et hakkasime aina rohkem suhtlema," arutleb Helin-Mari (37).

Teineteisele jagub vaid kiidusõnu

"Jagasime mõningaid bändiliikmeid – näiteks bassist Mihkel Mälgandit – ning samuti astusime mõlemad tihti üles Jazzkaare ja Jazzliidu kontserdiprogrammide raames. Ehk olid just need põhjused, miks lähima hakkasime," pakub Kadri. "Meid ühendas palju sarnaseid ettevõtmisi, nagu oma plaadi produtseerimine, bändi eestvedamine ja lauljaroll üleüldse. Helin-Mari on oma kogemustepagasiga olnud mulle nõuandjaks. Sellised ja muudki elulised teemad on meid tihti kohvilaua taha kokku toonud," pajatab ta.

"Praegusel ajal, mil olen palju lastega kodus (Helin-Mari tütar sündis 2008. ja poeg 2010. aastal – K. A.), on tavapärane, et Kadri hüppab oma tegemiste vahel minu juurest läbi – kas lõunale või niisama kohvile-koogile," räägib Helin-Mari. Jututeemad kõikuvat seinast seinale, loomulikult on nende seas muusikagi. "Julgus lennata kõrgelt, oskus jõuda palju, sihikindlus ning rõõmsameelsus – see kõik iseloomustab Kadri tegemisi. Ma arvan, et hääle ning improvisatsioonioskuse poolest ei oskagi ma praegu kedagi Kadriga võrrelda," kiidab Helin-Mari kolleegi, kes noorest east hoolimata on pälvinud hulga muusikaauhindu nii omaloomingu kui ka vokaalesituste eest.

"Helin-Marit iseloomustab kindlasti tugev stiilitunnetus. Tema originaalloomingus pääseb esile isiklik sõnum," tunnustab Kadri teda vastu. Helin-Mari evivat džässlauljale väga vajalikke omadusi, nagu vormiteadlikkus ja improvisatsioonivõime.

Muidugi on sõbrannad käinud üksteise esinemistel. "Aga mida aeg edasi, seda vähem paraku jõuan," ohkab Kadri. "Hea meelega käiksin üldse palju rohkem kontsertidel. Muusikutel kipub aga sageli olema nii, et oled ka ise esinemas, kui mõni hea kontsert toimub," kurdab Helin-Marigi ja lisab: "Teeb rõõmu, kui mõni tuttav muusik teinekord minu kontserdile jõuab, sest tean, kui kiire kõigil on. Kindlasti tekitab see ka veidi lisapabinat, aga enamasti annab ikka positiivse energialaengu." Mõlemad kinnitavad, et kuna Eesti džässmuusikute ring pole kuigi suur, püstitakse üksteise tegemistega üldiselt hästi kursis.

Seni pole lauljannad lava jaganud, kuid see saab teoks hommeõhtusel kontserdil "Jazzis ainult tüdrukud", kus esineb kümme armastatud naislauljat: peale nende kahe Silvi Vrait, Airi Allvee, Hedvig Hanson, Maarja-Liis Ilus, Liisi Koikson, Anna Põldvee, Laura Põldvere ja Anneliis Kits. "Kui popmuusikas on tohutu lauljateplejaadiga teemakontserdid üsna tavaline nähtus, siis džässiareenil esineb seda pigem harva," selgitab Kadri, kelle jaoks see on esimene säärane ühiskontsert.

Iga laulja esitab Jazzkaare Merepaviljonis toimuval üritusel kaks lugu. "Suurem hulk lauljaid on oma lood ise valinud ning osa meist esitab ka omaloomingut," avaldab Kadri. Ühisseteaste pole esialgu plaanis, kuid improvisatsioonilise muusika puhul ei tea tema sõnul iial päriselt ette, mis juhtuma hakkab.

Miks valitsevad džässlaulu naised?

Eesti džässilavadel on ikka ilma teinud peamiselt lauljannad, ehkki instrumentalistide seas on ohtralt meesmuusikuid. Miks nii? "Nagu džässlaulja instrumendiks on ta ise, peab ka džässlaulus välja panema rohkem või vähem isiklikke tundeid, omi kogemusi. Džässlaulja peab julgema olla isiklik – sealt saab alguse selle muusika värv, teravus ning mängulisus. Ehk on meeste jaoks ka muusikas oma tunnete ja mõtete avaldamine veidi keerulisem kui naiste jaoks?" oletab Helin-Mari. "Või on naistele lihtsalt omasem tahtmine jagada teistega midagi, mis nende endi jaoks tähtis on."

Kadri nõustub: "Solisti rollis laulja on ausa esituse puhul publiku ees kui avatud raamat. Vahest on Eesti mees taoliseks etteasteks liialt kinnine."

Hedvig arvab, et džäss iseenesest ei ole naislauljate pärusmaa. "Vastupidi, tõsine džäss on mehelik, aga naislauljad on pehme sild publiku ja džässi vahel. Nende esitus on vähemtõsisele džässifännile arusaadavam kui instrumentaalmuusika," usub ta.